

Юлія Максимів,

магістр, ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”
(м. Івано-Франківськ, Україна)

Світлана Чупахіна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника”

(м. Івано-Франківськ, Україна)

Yuliia Maksymiv,

Student of the magistracy, Vasyl Stefanyk
Precarpathian national university
(Ivano-Frankivsk, Ukraine)

yulya.maksymiv@gmail.com

Svitlana Chupakhina,

Candidate of pedagogical sciences (PhD),
Associate Professor, Vasyl Stefanyk Precarpathian
national university

(Ivano-Frankivsk, Ukraine)

cvitlana2706@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ

PECULIARITIES OF BECOMING PERSONAL AND PROFESSIONAL QUALITIES OF FUTURE TEACHER-SPEECH THERAPISTS

У статті обґрунтовано сучасні підходи до формування професійної культури майбутнього вчителя-логопеда, підґрунтям для яких стає рівень професійної підготовки фахівців та їх етико-деонтологічний рівень в умовах переходу вищої освіти на європейські стандарти. Проаналізовано сучасні підходи до визначення поняття “деонтологія” та порівняння педагогічної етики і педагогічної деонтології. Визначено деонтологічну підготовку майбутнього-вчителя логопеда як цілеспрямований і керований процес, який розпочинається у закладі вищої педагогічної освіти й продовжується в професійній діяльності.

Деонтологічна підготовка передбачає знання про “правильну” поведінку логопеда в різних ситуаціях. Важливим завданням вчителя-логопеда стають уміння дотримуватись специфічних, професійних та етичних вимог у системі “вчитель-учень”, “вчитель-батьки”, “вчитель-вчитель” тощо. Визначено умови успішної організації навчально-виховного процесу та означеної взаємодії в сучасній системі інклюзивного навчання. Обґрунтовано підходи до корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, доведено необхідність дотримання особливих вимог до професійної компетентності вчителя-логопеда, оскільки вона є вирішальним чинником розвитку й навчання. Визначено, що вирішення означених завдань значною мірою залежить від професіоналізму логопеда, його культури, духовності, моральності.

Доведено важливість особливого підходу до ситуацій ризику в діяльності вчителя-логопеда, визначення особливостей поведінки в означених ситуаціях з огляду на принципи педагогічної деонтології, виявлення взаємозв'язку між ініціативою, творчістю, новаторством й ризиком; визначення видів ризику.

Отож деонтологічний компонент компетентності визначено як результат підготовки педагогів, що доводить необхідність спеціальної деонтологічної підготовки вчителів-логопедів для роботи з людьми з особливими освітніми потребами.

Підтверджено, що деонтологічна підготовка вчителів-логопедів є однією з можливостей цілеспрямованої трансляції в соціокультурне середовище належних підходів

до суб'єктів сучасної освіти – логопедів та їх вихованців з особливими освітніми потребами.

Ключові слова: деонтологічна підготовка, професійна компетентність вчителя-логопеда, професійна культура, педагогічна етика, корекційно-розвиткова діяльність, інклюзивне навчання.

In this article some modern approaches how to form the future teacher-speech therapist's culture have been well-founded, the main source for them becomes the level of the professional training and education of the specialists and their ethical and deontological level in the conditions of transforming our high education according to European standards. Modern approaches for definition of the conception of "deontology" and comparison of the pedagogical ethics and pedagogical deontology have been analyzed. Deontological preparation of the future teacher-speech therapist is determined as purposeful and adjustable process which begins at high pedagogical institutions and continues in the professional practice.

Deontological preparation provides the knowledge about the "correct" behavior of the teacher-speech therapist in different situations. A very important task of the therapist becomes the ability to follow some specific, professional and ethics requirements of the "teacher-student", "teacher-parents" and "teacher-teacher" system. The conditions of the successful organization of the educational process and the indicated interaction in the modern system of the inclusive education is also defined.

Different approaches for correcting and developing work with children with special educational needs are well-motivated, the necessity to follow some special requirements to the professional competency of the teacher-speech therapist is proved as it is a decisive factor in the development and education.

It has been determined that solving of these indicated tasks is mostly depends on speech therapist's professionalism, his or her cultural, spiritual and moral development.

It's been proved the importance of the special and personal approach to different risky situations in the teacher-speech therapist's work, determination of the features of the behavior in certain situations in the view of the principles of the pedagogical deontology, detection of the interconnection among the initiative, innovation and risk and, of course, finding out the types of risks.

So, deontological component is defined as the result of teachers' preparation that proves the importance and necessity of the special deontological training for teacher-speech therapists to work with people having special educational needs.

It's been confirmed that deontological preparation of the teacher-speech therapists is one of the possibilities of the purposeful transmission into the socio-cultural environment appropriate approaches to the individuals of the modern education – speech therapists and their fosterlings with special educational needs.

Key words: deontological preparation, professional competence of the teacher-speech therapists, professional culture, pedagogical ethics, correctional and developmental activity, inclusive education.

Постановка проблеми. В умовах інформатизації суспільства і модернізації системи освіти, переходу вищої освіти на європейські стандарти проблема якості професійної підготовки майбутніх педагогів набуває особливого значення.

Сучасні концепції інтеграції, соціалізації та особистісного розвитку людей з особливими освітніми потребами (ООП) розглядають спеціального педагога як провідного суб'єкта, який забезпечує ефективність корекційно-розвиткового процесу та володіє готовністю до соціальної взаємодії (Р.Агавелян, І.Коробейніков, І. Левченко, Н.Малофєєв, Н.Назарова). Успішна професійна діяльність сучасного

педагога вимагає високого рівня компетентності, водночас враховує й професійну поведінку [2].

Результати аналізу чинних документів з питань освіти, теоретичних психолого-педагогічних досліджень, досвіду методистів-практиків засвідчують, що заклади вищої освіти не забезпечують достатнього рівня особистісної та професійної підготовки вчителя-логопеда до оволодіння сукупністю морально-правових норм, які регулюють виконання конкретних обов'язків та відповідальність за їх порушення, а також до прийняття рішень у нестандартних ситуаціях практичної професійної діяльності відповідно до цільових, змістових та процесуальних освітніх характеристик та впровадження інклюзивної освіти зокрема. Використання деонтологічного аспекту в процесі професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів зумовлено особливостями його педагогічної діяльності, необхідністю постійної взаємодії між учасниками педагогічного інклюзивного процесу, в якому дотримання обов'язків педагогом стає особливо значущим, оскільки від цього залежить майбутнє його вихованців та вимоги сьогодення.

Вивчивши сучасні визначення деонтології, зупинимось на визначенні, яке запропонував К. Левітан в 2008 році: деонтологія є наукою про функціонування та розвиток нормативно-орієнтування соціального інституту, особливої системи норм професійної поведінки співробітників, що історично склалися, загально визначених стандартів, заснованих на моральних цінностях [5, с. 209].

У дослідження К. Левітан, характеризуючи сучасну деонтологію, стверджує міждисциплінарність науки, яка досліджує проблеми професійного обов'язку та належної поведінки в різних системах стосунків: фахівець – об'єкт його професійної діяльності; – суспільство, держава, право, закон; – його референтна професійна група; – інші громадяни як носії суспільної думки; – його ставлення до самого себе [5, с. 208].

Актуальність дослідження і публікації. На формування вітчизняної педагогічної деонтології великий вплив мали дослідження педагогів: Г.Сковороди, С.Русової, К.Ушинського, Я.Корчака, В.Сухомлинського. Проблеми деонтологічної компетентності фахівців обґрунтовували Є.Коробова, Л.Мордохаяєва, Є.Веселова, Г.Караханова, М.Орешкіна, Н.Кузьміна, О.Абдулліна, М.Васильєва. На сучасному етапі проблема підготовки спеціальних педагогів, а відтак і вчителів-логопедів стає об'єктом досліджень таких відомих учених, як: С.Миронова, Ю.Пінчук, Н.Савінова, Т.Сак, В.Синьов, Є.Синьова, В.Тарасун, Л.Фомічова, О.Хохліна, М.Шеремет [6].

Відтак важливим завданням сучасної деонтології стає вирішення проблеми належної професійної поведінки, яке передбачає виконання професійних обов'язків не формально, а найбільш оптимальним чином для кожної окремої ситуації.

Мета статті: розкрити сутність деонтологічної компетентності як формування особистісно-професійних якостей майбутніх вчителів-логопедів в умовах ЗВПО.

Виклад основного матеріалу. Деонтологія в спеціальній педагогіці – етичні кодекси, які запропоновано окремими закладами освіти за кордоном – забезпечення прав людини з ООП на гідну якість життя, освіти й соціальну інтеграцію, коректне та адекватне ставлення до людей з ООП, володіння толерантністю, емпатією, вміння взаємодіяти у професійних питаннях, реалізація просвітницької місії з проблем навчання і виховання людей з інвалідністю [1].

Дослідники узагальнили важливість деонтологічної підготовки як невід'ємного компонента навчально-виховного процесу в системі педагогічного професійної освіти, що уможливорює формування необхідних професійних якостей

майбутніх педагогів, моральної стійкості, а також попередження й подолання професійних деформацій [4].

Деонтологічна підготовка педагогів, під якою розуміємо цілеспрямований і керований процес забезпечення готовності суб'єкта до нормативної поведінки в професійній діяльності, відповідає ідеям гуманізації, соціальної та освітньої інтеграції людей з ООП.

У наукових пошуках М.Фіцула зазначає, що педагогічна деонтологія є народним вченням про виховні обов'язки батьків перед своїми дітьми, вихователів перед вихованцями, певні, вироблені народом етичні норми, необхідні для виконання покладених на них педагогічних функцій [6].

У наукових дослідженнях педагогічна деонтологія визначається, з одного боку, як вид професійної деонтології, а з іншого, – як розділ педагогічної науки, що становить собою узагальнену систему принципів, норм, вимог, яким має відповідати поведінка педагога в умовах професійної діяльності [6].

Аналіз досліджень дозволив виокремити наступні деонтологічні принципи професійної поведінки вчителя-логопеда, як принцип гуманності, милосердя, справедливості, диспозитивності, імперативності та конфіденційності [3].

У сучасних дослідженнях виокремлено та класифіковано норми професійної поведінки логопеда: моральні та правові, загальнолюдські і професійні, імперативні та диспозитивні, які поділяються на норми-межі, що регламентують поведінку педагога в сьогоденні, і норми-ідеали, що проєктують оптимальні моделі професійної поведінки у майбутньому. Норма-ідеал це взіреть, до якого має прагнути людина, а норма-межа – рівень, нижче якого людина не має морального права опускатися. Норми-межі, які містять у собі норми-заборони, норми-права, норми-обов'язки та норми-рекомендації, слід пояснювати, аналізувати, доводити, щоб вони стали усвідомленим, внутрішнім спонуканням людини [4].

З урахуванням деонтологічного підходу виділено типи поведінки педагога:

- нормативний – знання норми-межі та дотримання її, дії в її межах;
- ненормативний – тип поведінки, який характеризується знанням норм, однак недотриманням у практичній діяльності; чи незнанням норм, однак їх практичним дотриманням; чи ж незнанням норм-меж і їх недотриманням.

Актуальним завданням сучасної підготовки фахівці є формування нормативного типу поведінки майбутнього вчителя-логопеда, який знає норми-межі та постійно їх дотримується, вирішує професійних ситуацій у взаємозв'язку з усіма учасниками педагогічного процесу, прагнучи до норм-ідеалів.

Враховуючи такий підхід до формування професійної компетентності майбутнього вчителя-логопеда вченими запропоновано та виокремлено такі групи компетентностей: соціально-особистісна (сформованість професійних мотивів та інтересу до діяльності, професійно значущих рис особистості, професійної самосвідомості, педагогічних здібностей); теоретична (сформованість психолого-педагогічних, спеціальних, міждисциплінарних знань та наукового світогляду); практично-методична (сформованість професійних умінь: гностичних, орієнтаційних, прогностичних, проєктивних, корекційних, організаційних, інформаційних, комунікативних, перцептивних, рефлексивних).

Особистісно-орієнтований підхід у нашому дослідженні дозволив визначити певні вимоги до рівня професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів та взаємозв'язок означеної підготовки із здібностями, можливостями і особистісними цілями майбутніх вчителів-логопедів.

Особливого підходу вимагають ситуації ризику в діяльності вчителя-логопеда, визначення особливостей такої поведінки з огляду на принципи педагогічної деонтології, виявлення взаємозв'язку між ініціативою, творчістю, новаторством й ризиком; визначення видів ризику: стратегічного, особистісного, технологічного, ризику невідповідності, неузгодженості, бездіяльності тощо.

Отже деонтологічний компонент компетентності можна визначити як результат підготовки педагогів, що підтверджує необхідність спеціальної деонтологічної підготовки вчителів-логопедів для роботи з людьми з ООП.

Вважаємо, що деонтологічна підготовка вчителів-логопедів є однією з можливостей цілеспрямованої трансляції в соціокультурне середовище належних підходів до суб'єктів сучасної освіти – логопедів та їх вихованців з ООП (рис.1).

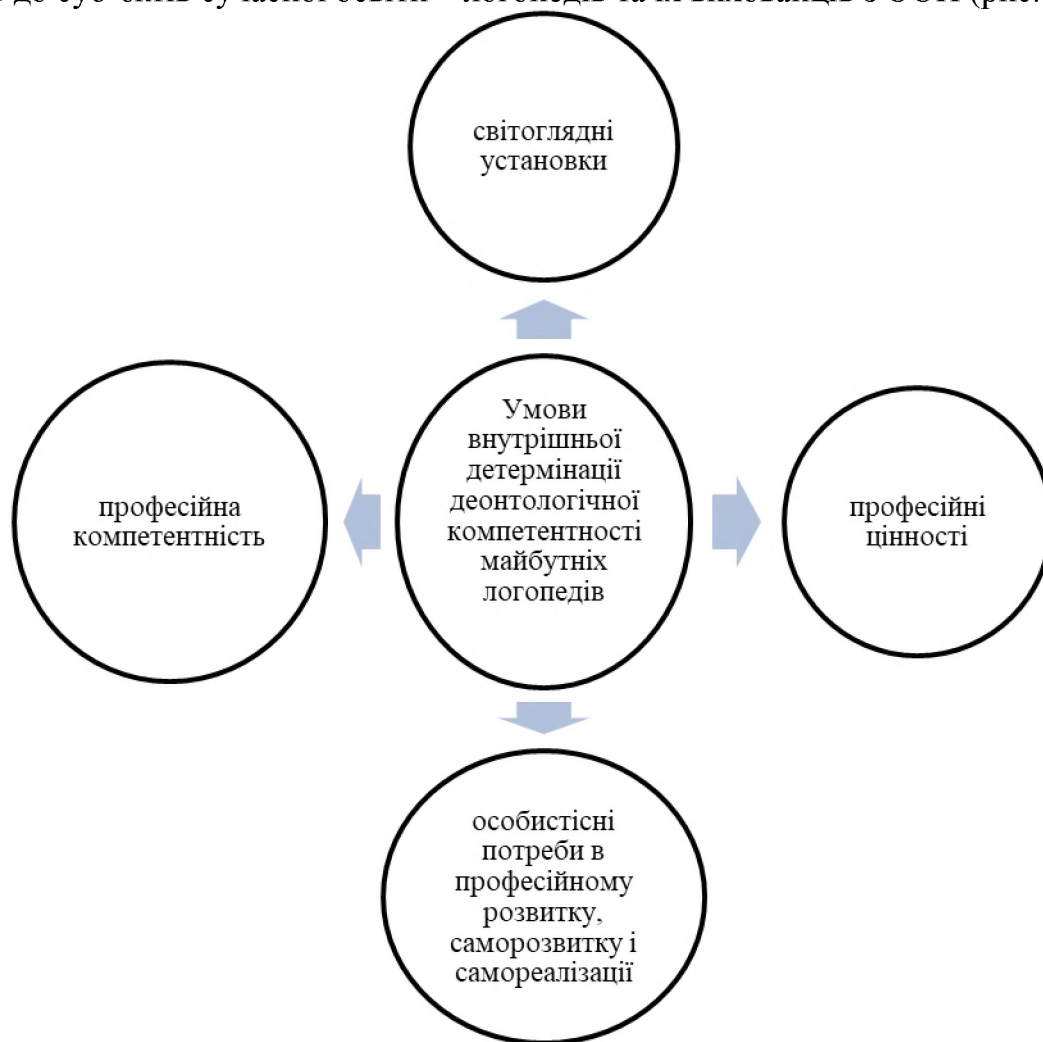

Рис. 1. Умови внутрішньої детермінації деонтологічної компетентності майбутніх логопедів

Вважаємо, що здатність усвідомлювати себе в професії формується в процесі соціальних професійно важливих контактів, через різні види професійної активності, в яких майбутній фахівець може проявити якості і здібності (рис.2).

Рис. 2. Етапи становлення ціннісного самовираження майбутніх вчителів-логопедів

Обґрунтовано, що особистісно-професійні якості педагога пов'язано з моральними якостями, що їх виявляють у процесі суспільного взаємодії і характеризують як особистість під кутом зору моральних цінностей.

До цих якостей відносимо: вірність, доброта, милосердя, совісність, мужність, патріотизм, порядність, терпіння, вимогливість, цілеспрямованість тощо. До професійно значущих якостей працівника освіти, що гарантують йому конкурентоспроможність на ринку праці, можна віднести відповідальність, професіоналізм, професійну самостійності, колективізм, комунікабельність, професійну і соціальну мобільність тощо.

Розглянемо наступну систему, що входить в триаду системи і складає основу становлення професіоналізму – систему професійних компетентностей. З огляду на важливість оволодіння професійними нормами як необхідними складовими деонтологічної компетентності та процесу професіоналізації, в концепції підготовки вважали за необхідне виокремити її нормативно-правові і нормативно-особистісні компоненти [3], що уможливили структуралізувати компетентності, які формуються в процесі деонтологічної підготовки (табл. 1).

Взаємозв'язок між компонентами формування нормативного професійної поведінки майбутніх вчителів-логопедів і професійними компетентностями

<i>Види професійної компетентності</i>	<i>Компоненти формування нормативної професійної поведінки</i>	
	<i>нормативно-правової</i>	<i>нормативно-особистісної</i>
Ключові	Готовність до професійної взаємодії на основі правових норм поведінки в суспільстві	Готовність до професійної взаємодії на основі загальнолюдських і соціальних норм поведінки в конкретному соціокультурному середовищі
Базові	Готовність до професійної взаємодії на основі правових норм поведінки, визначених законодавчою базою в освіті	Готовність до професійної взаємодії на основі історико-педагогічних, комунікативних, лінгвістичних, морально-етичних норм поведінки вчителя-логопеда
Спеціальні	Готовність до професійної взаємодії на основі правових норм поведінки, визначених законодавчою базою освіти осіб з ООП	Готовність до професійної взаємодії на основі ціннісного ставлення до людини з ООП, предметних і спеціальних термінологічних норм поведінки вчителя-логопеда, закріплених професійними кодексами

Для вивчення деонтологічної готовності випускників вивчали уявлення майбутніх вчителів-логопедів про свою професію. Задля реалізації означеного завдання використовувався метод твори-есе “Я в професії через 10 років” з подальшим аналізом текстів.

В інструкції учасникам дослідження пропонувалося описати себе в професії через 10 років, інших інструкцій вони не отримали. Твори мали анонімний характер.

Для впровадження моделі деонтологічної підготовки вчителів-логопедів провели аналітико-пошукове дослідження, до якого залучили студентів педагогічного факультету спеціальності “Дошкільна освіта” освітнього рівня магістр спеціальності “Логопедія” – 89 осіб.

Нижче представлено виділені категорії компонентів змісту професійного “Я-образу”:

Категорія 1 – професійно-технологічний (нормативний) критерій деонтологічної готовності враховує такі параметри:

- предметно-гностичні: – діяльність за фахом; – педагогічний досвід; – професіоналізм; – професійна освідченість.
- комунікативно-організаторські: – співпраця та наставництво; – професійна мобільність; – отримання прибутку в результаті професійної діяльності; – самостійна організаторська діяльність в логопедичній освіті; – успішність та кар’єрний ріст;

- інноваційно-дослідні: – креативність та творчість у професійній діяльності; – науково-дослідна й науково-педагогічна діяльність; – інноваційна діяльність.

Категорія 2 – особистісно-професійний критерій деонтологічної готовності враховує такі параметри:

- ціннісно-змістові:
- спрямованість на людей ООП: – допомога людям з ООП; – особистісна значущість допомоги людям з ООП;
- спрямованість на близьке оточення людей з ООП: – соціальна адаптація та реабілітація людей з ООП, їх соціальна значущість; – допомога батькам і близьким людей з ООП;
- спрямованість на себе як на учасника професійних взаємодій: – ціннісне ставлення до дітей; – ціннісне ставлення до професії; – володіння професійно важливими якостями; – приватний професійний саморозвиток і підвищення рівня культури;
- антиціннісні: заперечення цінності професії і себе в ній.

Порівняльні результати діагностичного вивчення деонтологічної готовності студентів представлено в таблиці 2.

Таблиця 2

Деонтологічні компоненти готовності майбутніх вчителів-логопедів

Критерії	Параметри готовності	Показники (у %)			
		I етап	II етап	III етап	
Професійно-технологічні (нормативні)	предметно-гностичні	25,8	27,0	31,5	
	комунікативно-організаторські	10,1	18,0	6,7	
	інноваційно-дослідницькі	-	9,0	12,4	
Особистісно-професійні	Ціннісно-змістові	спрямованість на людей з ООП	27,0	19,1	21,3
		сапрямованість на близьке оточення людей з ООП	1,1	4,5	19,1
		спрямованість на себе як на учасника професійних взаємодій	34,9	21,3	9,0
	Антиціннісні	заперечення цінності професії і себе в ній	1,1	-	-

На основі аналізу отримано результати динаміки формування професійно-технологічної та особистісно-професійної готовності майбутніх вчителів-логопедів до професійної діяльності (рис.3).

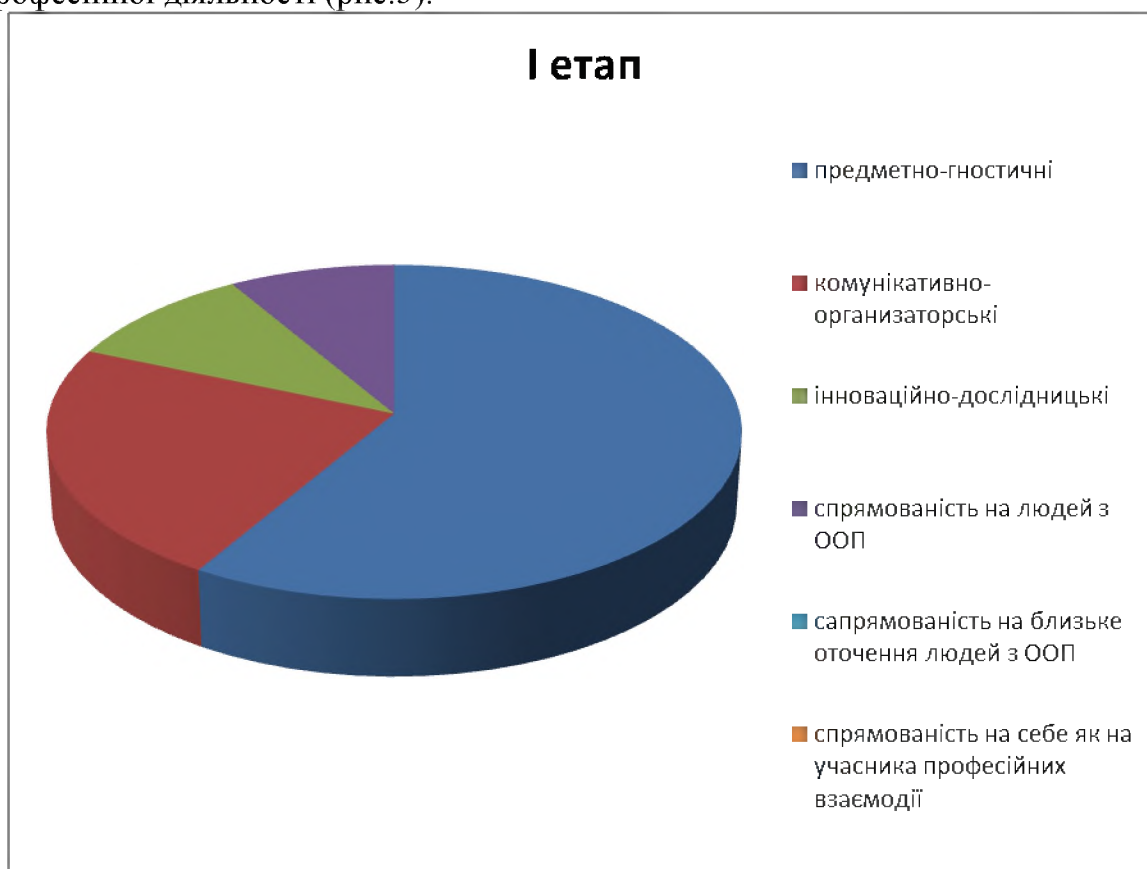

Рис. 3. Результати аналізу деонтологічної готовності майбутніх вчителів-логопедів (I етап)

Отже результати аналізу щодо професійно-технологічного підходу до деонтологічної готовності:

- предметно-гностичні спостерігаються у 23 респондентів, що становить 25,8%.
- комунікативно-організаторські у 9 респондентів, що становить 10,1 %;
- інноваційно-дослідні взагалі відсутні.

Результати щодо особистісно-професійний критерій деонтологічної готовності:

- ціннісно-змістові, а саме спрямованість на людей ООП, схильність допомагати таким людям присутня у 24 респондентів, що становить 27,0 %. – спрямованість на близьке оточення людей з ООП (соціальна адаптація та реабілітація людей з ООП, їх соціальна значущість; допомога батькам і близьким людей з ООП) притаманна лише 1,1 % тобто 1 особі; – спрямованість на себе як на учасника професійних взаємодій спостерігається у 31 респондента, що становить 34,9% опитуваних;
- антиціннісні: заперечення цінності професії і себе в ній теж на початку експерименту притаманна 1,1% опитуваних.

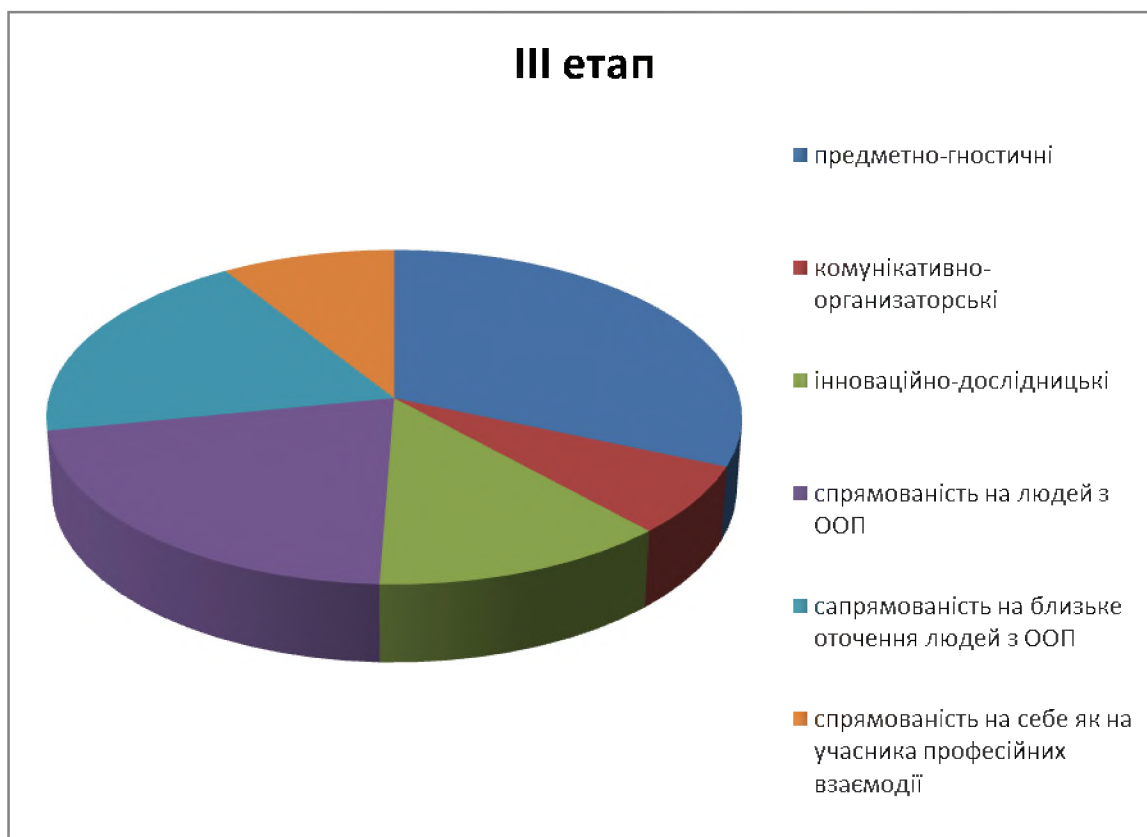

Рис. 4. Результати аналізу деонтологічної готовності майбутніх вчителів-логопедів (III етап)

В процесі цілеспрямованої деонтологічної підготовки тобто включення вищезначених компонентів цієї підготовки до навчальних предметів спеціальності “Логопедія” (робочих начальних програм дисциплін за планом підготовки) отримали такі результати (рис.4)

Отож результати аналізу щодо професійно-технологічного критерію деонтологічної готовності на III етапі підготовки:

- предметно-гностичні спостерігаються у 28 респондентів, що становить 31,5%.
- комунікативно-організаторські у 6 респондентів, що становить 6,7 %;
- інноваційно-дослідні присутні 11 осіб тобто 12,4%.

Результати щодо особистісно-професійний критерій деонтологічної готовності:

- ціннісно-змістові, а саме спрямованість на людей ООП, схильність допомагати таким людям присутня у 19 респондентів, що становить 21,3 %.
- спрямованість на близьке оточення людей з ООП притаманна 19,1 % тобто 17 особам;
- спрямованість на себе як на учасника професійних взаємодій спостерігається у 8 респондентів, що становить 9% опитуваних.

Висновки та перспективи дослідження. Отож успішність педагогічних взаємодій у професійній діяльності вчителів-логопедів зумовлюється не лише оволодінням педагогічною технологією, а й рівнем професійного розвитку цілісної особистості майбутнього логопеда, його професійною, водночас і деонтологічною культурою.

Проведене нами дослідження не вичерпує проблему деонтологічної підготовки майбутніх вчителів-логопедів. У наступних дослідженнях спробуємо визначити напрямки й технології профілактики професійного вигорання як процесу, взаємопов’язаного з формуванням деонтологічної компетентності.

Література

1. Вавіна Л.В. Український дефектологічний словник / Л.В. Вавіна, А.М. Висоцька, В.В. Засенко та ін. // за ред. В.І. Бондаря. – К.: Милосердя України, 2001. – С. 132.
2. Васильєва М.П. Деонтологічний компонент підготовки сучасного педагога в умовах вищого начального закладу / М.П. Васильєва // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. – № 2. – Дніпропетровськ, 2011. – С. 168-177.
3. Колишкін О.В. Педагогічна деонтологія вчителя-дефектолога / О.В. Колишкін // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – № 4. – Суми, 2014. – С. 429-437.
4. Кусий Ю.О. Педагогічна деонтологія / Ю.О. Кусий // Директор школи. – 1998. – № 29. – С. 7.
5. Левітан К.М. Педагогічна деонтологія / К.М. Левітан. – Катеринбург: Ділова книга, 1999. – 269 с.
6. Пінчук Ю.В. Система професійної компетентності вчителя-логопеда: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.03 “Корекційна педагогіка” / Ю.В. Пінчук. – Київ, 2005. – 30 с.

References

1. Vavina L.V. Ukrainskyi defektolohichnyi slovnyk / L.V. Vavina, A.M. Vysotska, V.V. Zasenka ta in. // za red. V.I. Bondaria. – K.: Myloserdia Ukrainy, 2001. – S. 132.
2. Vasylieva M.P. Deontolohichnyi komponent pidhotovky suchasnoho pedahoha v umovakh vyshchoho nachalnoho zakladu / M.P. Vasylieva // Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. – № 2. – Dnipropetrovsk, 2011. – S. 168-177.
3. Kolyshkin O.V. Pedahohichna deontolohiia vchytelia-defektoloha / O.V. Kolyshkin // Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii. – № 4. – Sumy, 2014. – S. 429-437.
4. Kusyi Yu.O. Pedahohichna deontolohiia / Yu.O. Kusyi // Dyrektor shkoly. – 1998. – № 29. – S. 7.
5. Levitan K.M. Pedahohichna deontolohiia / K.M. Levitan. – Ekaterinburh: Dilova knyha, 1999. – 269 s.
6. Pinchuk Yu.V. Systema profesiinoi kompetentnosti vchytelia-lohopeda: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk: spets. 13.00.03 “Korektsiina pedahohika” / Yu.V. Pinchuk. – Kyiv, 2005. – 30 s.

Одержано статтю: 12.06.2018

Прийнято до друку: 26.06.2018

УДК 37.011.31:371.14

DOI:10.15330/esu.13.76-82

Наталія Матвеева,

кандидат педагогічних наук, доцент,

“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (м.Івано-Франківськ, Україна)

Nataliia Matveieva,

Candidate of pedagogical sciences (PhD),

Associate Professor, Vasyl Stefanyk Precarpathian national university (Ivano-Frankivsk, Ukraine)

nataliematveieva@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

FORMING OF THE PEDAGOGICAL MASTERNITY OF PRIMARY EDUCATION SPECIALISTS IN PROCESSES OF MASTER TRAINING

У статті порушено проблему особливостей формування складових компонентів педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів Нової Української Школи; визначено основні вимоги, критерії та показники рівнів сформованості; виокремлено наявні прогалини у роботі з майбутніми фахівцями на сучасному етапі.

Ключові слова: педагогічна майстерність, педагогічні здібності, професійна етика, педагогічна культура, професіоналізм, самовдосконалення, самореалізація.